

CAPUT XI.

*De Visitatione Infir-
rum.*

§. I.

De necessitate hujus Visitationis

Quia hæc functio Parochorum non nihil difficultatis & molestiæ in se habet, multi Parochorum ab ea abhorrent, prætendentes sufficere, si infirmi Sacra menta acceperint, néq; officium Parochiale plus ab illis exigere: Verùm Mercenariorū hæc vox est, non bonorū Pastorum, quos Christus jubet ponere animam pro ovibus suis. *Joan. 10.* Neq; verum est sufficere infirmis

Par

 mis Sacra me
nsuper requi
ultiam per
um ad extre
titum conser
feraverit u
rit. Matth.
perseverant
assistentia P
nations & i
nunc solente
culosiores,
firmi ad resi
tentator im
reparabilit
exclamat S
quia descend
bens iram n
modicum te
enim dubio

mis Sacra menta accepisse , sed
insuper requiritur, ut gratiam &
justitiam per Sacra menta accep-
tam ad extre mum usq; vitæ Spi-
ritum conser vent : qui enim per-
severaverit usq; in finem, hic salvus
erit. Matth. 24. Ad hanc autem
perseverantiā s̄epe necessaria est
assistentia Parochi propter ten-
tationes & insultus Diaboli , qui
tunc solent esse graviores & peri-
culosiores , eò quod animus in-
firmi ad resistendum sit debilior,
tentator importunior , & lapsus
irreparabilis. Væ terræ & mari ,
(exclamat S. Joannes Apoc. 12.)
quia descendit Diabolus ad vos ha-
bens iram magnam , sciens , quod
modicum tempus habeat : Neque
enim dubium esse potest, quin

L 3 Dia-

Diabolus in illo agone conatus ,
fraudes & insidias exerat , ut hoc
breve tempus , quod animæ ad
vitam superest , in rem suam be-
nè iimpendat : Sicut videlicet
hostis in obsidione urbis extre-
ma quæq; tentat , quando tem-
pus hybernum , in quo obsidio-
nem solvere cogitur , appropin-
quare advertit . Quapropter
quantò major tunc est hostis In-
fernalis conatus ad infirmum
oppugnandum , tantò major de-
bet esse Parochi industria , soli-
citudo & vigilantia ad resisten-
dum , cùm ex hoc momento
pendere soleat morientis æterni-
tas . Quid enim juvat naviculam
multo labore ad portum usque
perduxisse , si eam tunc naufra-
gari ,

gari, & interire nauta permittat ? aut quis Parocho fructus ex omni labore suo , quem impendit in erudiendo , admonendo , & dirigendo peccatore , si eum in fine deserat, & ovem, quam tanta cura educavit , lupo infernali in prædam relinquat ? *Videte vosmetipso*s , ne perdatis , quæ operati estis , sed ut mercedem plenam accipiatis . 2. Joan. v. 8. Et quidem licet tale per periculum non semper sub esse soleat , utilis nihilominus & valde proficua erit infirmo ejusmodi parochi ad extremam usque luctam assistentia , ut scilicet ipso dirigente & adjuvante varios virtutum actus eliciat , per quos pro pœnis temporalibus in altera vita persol-

vendis satisfaciat : neque enim
minus beneficium erit aliquem
ab igne Purgatorij præservare ,
quam per preces & Suffragia ibi-
dem detentum liberare.

---

§. II.

*De his , quæ Parocho observanda
sunt inter accedendum ad in-
firmum.*

UT visitatio Infirmi cum fru-
ctu succedat , duo potissi-
mum observanda sunt Parocho.
Primum est , ut conetur prius in
se excitare ardentissimum ze-
lum & desiderium succurrendi
animæ ad distriictum DEI judi-
cium , & ad domum æternitatis
suæ jam jam properanti: qui ze-
lus

Ius suscitari poterit , si Parochus consideret , Primò , quantam hæc Visitatio consolationem adferre possit infirmo , dum in extrema illa necessitate videt se habere amicum verè fidelem , qui afflictum & dejectum erigat , dubitantि consulat , & ad felicem æternitatem dirigat . Secundò , quod omnis labor , cura & solicitude , quam haðenus istius hominis causâ suscepit , irrita omnino & sine fructu efficiatur , si ille vitæ suæ cursum infelicitate & in statu mortali finiat . Tertiò , quod omnis fructus Passionis , Sanguinis & mortis Christi respectu talis hominis pendeat ex unico hoc vitæ momento . Quartò quod hic idē In-

L 5

fir-

firm⁹ sit olim futurus ex numero illorum, à quibus in Judicio propter negligentiam suam sit accusandus. Alterum quod Parochus observare debet , dum Infirnum accedit , est , ut conetur eum sibi reddere benevolum , offerendo ei sua obsequia, significando suam erga ipsum benevolentiam & Charitatem, atque intermittendo , quidquid ipsum offendere & alienare potest. Unde mortem ipse infirmo facile non denunciet , nec sermo institutus longior sit vel clamosus , sed pauca quædam & selecta proponantur eaque suavitate aliquâ condiantur. Neque statim differendum de morte , vel Sacramentis , sed à rebus in-

dif-

differentibus discursum Parochus ordiatur, puta à morbi constitutione, miserijs hujus vitæ, domesticorum solicitudine, &c. Atque sic paulatim quasi insensibiliter eum transferat ad res Spirituales, ita ut non coactus videatur & violentus, sed naturalis.

§. III.

De his, quæ Parochus potissimum urgere debet apud Infirmum.

PRimum est, ut dimissis omnibus rerum temporalium curis solum cogitet de salute animæ suæ; Unde & domestici monendi sunt, ut si forte aliquid domi rurive agendum occur-

L 6. rat,

rat, infirmum propterea non inquietent, sed ipsi inter se, quod optimum factu videbitur, consultent. Secundum est, ut Infirmitus se imprimis exerceat in actibus perfectæ Contritionis, Amoris DEI super omnia, resignationis in Divinam voluntatem, Fidei, Spei, Gratitudinis, Patientiæ, &c. in quibus omnibus juvari & dirigi debet à Parrocho per certas formulas ex approbatis Authoribus selectas & excerptas. Tertium est, ut, si Testamentum fieri debeat, Parochus infirmum urgeat ad disponendum domi suæ, ipse tamen nec Testis sit, nec Notarius, (nisi modus testandi secundum SS. Canones alicubi, sicut

sicut in Diœcesi Bambergensi,
receptus sit) multòminus sua-
deat, quid huic vel illi in Testa-
mento legandum , ne innume-
ris se tricis implicit , & aliquo-
rum odium sine necessitate in-
currat. Præterea explorabit e-
tiam apud domesticos , quæ sit
infirmi dispositio & animi con-
stitutio , num videlicet non sit
pusillanimis , salutis suæ negli-
gens , præsumptuosus , justo a-
mantior vitæ suæ , bonis tem-
poralibus addictus , solicitus de
liberis suis post se relinquen-
dis , &c. Ut hac ratione illius
tentationibus obviare , & media
convenientia adhiberi
possit.

CA-